

НАБУ

Україна, 03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 72
під'їзд 3, поверх 3, офіс 96
+38 (044) 300 10 15

Вих. № 6510-13/12
від 13.12.2019 р.

*Про відхилення проекту Закону № 2290,
що повертає «схеми» з банкрутством*

**Голові Верховної Ради України
пану РАЗУМКОВУ Д.О.**

Копії: Головам депутатських фракцій і груп,
Головам комітетів Верховної Ради України,
народним депутатам України

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати!

Користуючись нагодою, висловлюємо Вам свою повагу і бажаємо успіхів у професійній діяльності.

Верховна Рада України 04.12.2019 прийняла у першому читанні проект Закону України «Про внесення змін до Прикінцевих та Перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства», № 2290 від 18.10.2019 (далі – законопроект).

Незалежна асоціація банків України **закликає Парламент відхилити законопроект** для недопущення прийняття неефективного закону, що матиме наслідком правову невизначеність, ускладнення проваджень у справах про банкрутство й відновлення «схем» ухилення від сплати боргів з використанням процедури банкрутства.

Законопроект змінює порядок здійснення процедур банкрутства, розпочатих до введення в дію Кодексу України з процедур банкрутства (далі – Кодекс), через відновлення дії Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі – Закон), що втратив чинність 21.10.2019 з початком дії Кодексу.

Фактично виводяться з-під дії Кодексу всі провадження у справах про банкрутство, що були відкриті до його введення і наразі тривають. Це означає, що до проблемних боржників, які вже перебувають в процедурах банкрутства, не будуть застосовуватись нові правила Кодексу, що дозволяють прозоро, оперативно та ефективно погасити заборгованість, а діятимуть старі правила, що тільки сприяють зловживанням в цій сфері.

Мова йде про значні втрати держави і бізнесу, адже з прийняттям законопроекту:

• **повернуться процедури, яких немає у Кодексі та які несуть значні ризики для кредиторів, оскільки застосовувались переважно для зловживань та ухилення від погашення боргів, - зокрема, процедури санації боржника його керівником, банкрутства боржника, що ліквідується власником, банкрутство фізичних осіб – підприємців (ФОП).**

Нормами Кодексу вирішено відмовитись від їх існування, адже ці процедури є одним із тих ризикових механізмів, що обираються боржниками аби позбутись кредиторської заборгованості. Процедури проводяться керівником, який, як правило, довів підприємство до стану неплатоспроможності, має конфлікт інтересів через пов'язаність з власниками, не має статусу арбітражного керуючого, і, якщо Кодекс передбачає відповідальність за доведення до банкрутства, то законопроект **дозволить її уникнути.**

Щодо ФОП, то постає проблема з реалізацією всього майна (у т.ч. предметів забезпечення) за боргами ФОП, і полягає вона у тому, що, як правило, не залишається активів для погашення боргів перед кредиторами боржника, як звичайної фізичної особи. Звертаємо увагу, що Кодексом закладено та реалізовано у його положеннях ідею єдиної процедури банкрутства фізичної особи, незалежно від того, є вона підприємцем, чи ні. За нормами цивільного законодавства, ФОП відповідає перед кредиторами всім своїм

майном, отже існування різних процедур для даних категорій суб'єктів недоцільне. Процедури банкрутства/відновлення платоспроможності ФОП повинні відбуватися за тими ж правилами, що і для фізичної особи. При цьому, розгляд існуючих процедур банкрутства ФОП за правилами Кодексу, передбаченими для фізичних осіб, не доречний, оскільки вхід до цієї процедури здійснювався за попереднім законодавством, що не містило ключових фільтрів від зловживань – подання боржником декларації про майновий стан сім'ї, право кредиторів клопотати про припинення процедури в разі недостовірності даних декларації.

• для старих процедур не запрацюють корисні новели Кодексу:

Законопроект позбавляє можливості використання щодо старих процедур таких прогресивних новацій Кодексу, як: деталізовані підстави для оскарження правочинів боржника; неврахування голосів пов'язаних з боржником кредиторів при прийнятті рішень комітетом і зборами кредиторів; перелік підстав для зняття арбітражного керуючого за рішенням комітету кредиторів; обмежені строки процедури розпорядження майном і автоматичне зняття мораторію на звернення стягнення на заставу та обов'язок суду перейти до наступної процедури банкрутства зі впливом цих скорочених строків, ін.

Виникатимуть спори щодо застосування окремих положень законодавства, які в Кодексі і Законі відносяться до різних статей і розділів, наприклад, щодо реалізації майна боржника – визначення порядку продажу (судова практика за Законом склалась так, що визначення умов продажу відносилось до повноважень ліквідатора, а Кодекс наділив такими повноваженнями комітет кредиторів і забезпечених кредиторів, при цьому відповідні норми Закону містились в розділі «Ліквідаційна процедура», а в Кодексі - у розділі «Продаж майна в провадженні у справі про банкрутство»).

• виникне правова невизначеність й колізії законодавчих норм:

У разі прийняття законопроекту, діятиме 3 нормативних документа, що регулюють провадження у справах про банкрутство (редакції Закону до 2013 р. та після 2013 р. і Кодекс), що ускладнить правозастосування. На сьогодні усі справи про банкрутство розглядаються вже за Кодексом і судами прийнято ряд рішень по Кодексу, в тому числі, щодо передачі спорів за участю боржника для розгляду в межах справи про банкрутство. Повернення дії Закону створюватиме правову невизначеність щодо таких справ та прийнятих у них рішень. Залишення поточних справ в порядку провадження «старих» Законів спричинить затягування більшості процедур на невизначений строк.

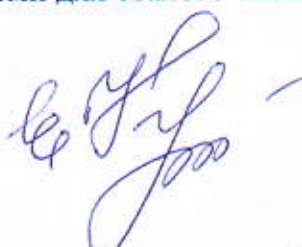
Зауважуємо, що на сьогодні відсутні перешкоди для застосування Кодексу до процедур, що відкриті до набрання Кодексом чинності, гарний приклад – введення в дію два роки тому нових процесуальних кодексів (цивільного, господарського, адміністративного) та переведення всіх проваджень на розгляд за новими правилами, що відбулось відносно безболісно для судової системи та учасників справ.

Для забезпечення прийняття на законодавчому рівні виключно виважених та ефективних рішень, просимо Вас, шановні парламентарі, відхилити проект Закону «Про внесення змін до Прикінцевих та перехідних положень Кодексу України з процедур банкрутства», реєстр. № 2290 від 18.10.2019, що повертає реформу банкрутства на рівень Закону, що продовжить існування схем уникнення відповідальності недобросовісними боржниками, непрозорого і неринкового відчуження майна (активів) боржників, багаторічної судової тяганини у цих справах без адекватного рівня погашення боргів перед кредиторами. І нівелює закладені в Кодексі механізми захисту прав кредиторів, на противагу заходам Держави з посилення їх захисту для відновлення кредитування і побудови ефективної фінансової системи для сталого економічного розвитку країни.

З повагою

Виконавчий директор

Пушкар І.В.
(044) 300-1015

О.А. Коробкова